

ΓΕΩΠΟΝΙΚΟΙ ΚΛΗΡΟΙ ΚΑΙ ΓΕΩΡΓΙΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΑΙ

“Υπό ΚΩΝΣΤ. ΑΝΑΣΤΑΣΟΠΟΥΛΟΥ

Γεν. Γραμματέως Γεωπονικού Συλλόγου Μακεδονίας - Θράκης

Πλησιάζει είκοσαετία περίπου δφ' δτου έθεστη δ θεσμός της χορηγήσεως Γεωπονικών κλήρων άπό τάς άπεκαλυφθείσας και άποστραγγισθείσας γαίας.

Έξετάζοντες σήμερον μὲ άντικειμενικότητα και άμεροληψίαν τά άποτελέσματα τοῦ θεσμοῦ, δφείλομεν νά διμολογήσωμεν δτι ταῦτα υπῆρχαν λίαν άξιόλογα, θά ήσαν δὲ άσυγκρίτως άνωτερα έάν αι έκ της συμβάσεως ύποχρεώσεις ως πρός τὸν τρόπον έκμεταλλεύσεως τῶν κλήρων δὲν είχον γενικόν χαρακτήρα, ή δὲ χρησιμοποίησις αὐτῶν ως ύποδειγματικαὶ έκμεταλλεύσεις πρός παραδειγματισμὸν ήτο περισσότερον προσηρμοσμένη πρός τὴν πραγματικότητα και έάν δὲν άνεκόπτετο ή προσπάθεια τῶν κληρούχων Γεωπόνων άπό τάς άνωμάλους συνθήκας τοῦ πολέμου και τῆς κατοχῆς.

Παρὰ τὰ άνωτέρω οἱ κληροῦχοι Γεωπόνοι χάρις εἰς τὴν Ισχυράν ἐπιμονήν, ἔργατικότητα και τὴν κτηθείσαν πολύτιμον πετραν, ἀφοῦ διῆλθον περιόδους σκληρᾶς δοκιμασίας και θυσίας, κατά τὸ πρώτον ίδια στάδιον τῆς ἔγκαταστάσεώς των, δτε οἱ παραληφθέντες παρ' αὐτῶν κλήροι εύρισκοντο εἰς κατάστασιν πραγματικῆς Ζούγκλας άπό ἀπόφεως βλαστήσεως, καταστάσεως ἀδάφους, συνθήκων διαβίωσεως και ύγειας, εύδοκίμησαν ἐπαγγελματικῶς. Ἀποτελεῖ τοῦτο τιμὴν δι' αὐτοὺς και διά τὸν κλάδον, διότι ως γνωστὸν ή ἐφαρμογὴ τοῦ Γεωπονικοῦ ἐπαγγέλματος ἀπαιτεῖ ἔργοσίαν σκληράν και ἐπίπονον ή δὲ ἐπιτυχία του έξαρτᾶται ἐν πολλοῖς ἐκ τῶν συνθηκῶν τῆς φύσεως αι δποῖαι δὲν εἶναι πάντοτε δυνατόν νά ἔξουδετερωθοῦν.

Ἐκτὸς τούτου οἱ κληροῦχοι Γεωπόνοι, διά τῆς ύποδειγματικῆς έκμεταλλεύσεως τοῦ κλήρου τῶν και τῆς πλήρους ἀφομοιώσεως και ἀξιοποίησεως τῶν νέων δεδομένων τῆς Γεωπονικῆς ἐπιστήμης, ἀπέβησαν οἱ κυριώτεροι φορεῖς αὐτῶν πρός τὴν ὑπαιθρον και τὸ φωτεινότερον παράδειγμα πρός μίμησιν παρὰ τῶν γεωργῶν.

Ἄλλα ή ἐπίδρασίς των δὲν περιωρίσθη μόνον εἰς τὴν μεταλαμπάδευσιν τῶν ἐπιστημονικῶν δεδομένων. Ὕπηρξεν πολύπλευρος ἐπεκταθείσας ἐμμέσως και εἰς τὴν ἀνύψωσιν τοῦ βιωτικοῦ και κοινωνικοῦ ἐπιπέδου τῶν γεωργῶν. Εἰς τάς περιοχὰς πράγματι δπου ὑφίστανται Γεωπονικοὶ κλήροι μία Γεωργική, δύναται νά λεχθῇ χωρὶς ύπερβολήν, ἀναγέννησις συνετελέσθῃ. Και μέρος τῆς τιμῆς τῆς ἀναγεννήσεως ταῦτης δικαιούνται οἱ ίδιωται Γεωπόνοι. Διά τοὺς ἀμφισβητοῦντας θά ήδύνατο νά προβληθοῦν πλείστα δσα παραδείγματα. Ἀναφέρομεν χαρακτηριστικῶς τὴν τεραστίαν πρόσοδον ἐπι τῆς καλλιεργείας τοῦ βάμβακος, ή δποία διενεργεῖται καθ' δληγ τὴν

Κεντρικήν Μακεδονίαν κατά τὸν ἐπιστημονικώτερον τρόπον, ἐν συγκρίσει πρός τὴν πρωτόγονον εἰσέτι κατάστασιν εἰς ἥν εύρισκεται ή καλλιέργεια αὔτη εἰς τὴν Στερεάν Ελλάδα, καίτοι καλλιεργεῖται ἐκεῖσε από 100ετίας.³ Ἀναφέρομεν τὸν ἀριθμὸν τῶν λειτουργούντων 22 συγκροτημάτων τεχνητῆς βροχῆς εἰς τὸ χωρίον Σταυρός Βεροίας. Ἀναφέρομεν τὴν ἀνωτέραν κατανάλωσιν τῶν γεωργικῶν φαρμάκων πρός καταπολέμησιν τῶν δσθενειῶν και τὴν γενίκευσιν τῆς διαδόσεως βελτιωμένων ποικιλιῶν σπόρων.

Ἄτυχῶς, ως συμβαίνει ἀλλωστε μὲ δλόκηρον τὸν Γεωπονικόν κλάδον, οἱ κληροῦχοι Γεωπόνοι δὲν ἔφροντισαν νά ἐμφανίσουν δημοσίᾳ, νά καταστήσουν γνωστὴν τὴν ἐπωφελῆ δράσιν των. Παρέμειναν, δπως κάθε Γεωπόνος, ἀφανεῖς ήρωες τῆς συντελεσθείσης παρ' αὐτῶν προόδου.

Εἰς τὴν ἄγνοιαν ἀκριβῶς ταῦτην τῆς σημασίας και τῆς ώφελιμότητος τοῦ θεσμοῦ τῶν Γεωπονικῶν κλήρων δφείλεται κυρίως ή ἐπικρατήσασα περιωρισμένη ἀντίληψις και ή πείσμων ἀντίδρασις τέως Ὅπουργοῦ Γεωργίας διά τὴν χορήγησιν νέων κλήρων ἐκ τῆς τέως Λίμνης Κωπαΐδος. Τὴν ἀντίληψιν ταῦτην ἔξεμεταλλεύθησαν ώρισμένοι πολιτευόμενοι, ἀποβλέποντες κακῶς εἰς τὴν κομματικὴν έκμετάλλευσιν τοῦ ζητήματος τούτου ἐν ἐπιγγώσει δτι δὲν εἶναι βεβαίως δυνατόν νά ίκανοποιηθῇ τὸ ἀκτημονικὸν ζήτημα ἐκ τῆς μὴ χορηγήσεως Γεωπονικῶν κλήρων.

‘ΟΣύλλογός μας, κατεχόμενος ἐκ τῆς πεποιθήσεως τῆς λίαν ἐπωφελοῦς ἐπιδράσεως ἐπι τῆς ἔξελιξεως τῆς Γεωργίας, τῶν Γεωπονικῶν κλήρων και τῆς καταλληλοτέρας χρησιμοποιήσεως και ἀξιοποίησεως δι' αὐτῶν τοῦ Γεωπόνου, θά ἐπιδιώξῃ ἐν συνεργασίᾳ μετά τῆς Π. Ο. Σ. Γ. τὴν ἐπέκτασιν τοῦ θεσμοῦ τούτου καθ' δληγ τὴν Χώραν, φροντίζων παραλήλως ὁστε οἱ κλήροι νά δοθοῦν εἰς τοὺς καλλιτέρους συναδέλφους τοὺς ἔχοντας πραγματικὴν ἐφεσιν δπως ἀσχοληθῶσιν ἐν τῇ ἐφαρμογῇ μὲ τὸ Γεωπονικὸν ἐπάγγελμα.

Τὴν πεποιθησιν ταῦτην θά ἐπιδιώξῃ νά μεταδώσῃ πρός τοὺς δρμοδίους δωτε νά ἐπιτύχῃ τὸν διαχωρισμὸν κλήρων δχι μόνον ἐκ τῆς τέως Λίμνης Κωπαΐδος ἀλλά και εἰς ἔκαστον χωρίον, εἴτε ἐκ τῶν ἀπαλλοτριουμένων βόσσει τοῦ Νόμου 2185 ἀγροκτημάτων, εἴτε ἐξ ἀλλων ἐκτάσεων Δημοσίου, κοινοχρήστων κ.λ. Θά φροντίσῃ πρός τούτοις δωτε ή ἐκτασις τοῦ κλήρου νά εἶναι ἀνάλογος πρός τὴν ἐπιδιωκομένην ἐπιστημονικὴν έκμετάλλευσιν και ύποδειγματικὴν χρησιμοποίησιν αὐτοῦ, ως ἐπίσης πρός τάς ἀπαιτήσεις ζωῆς ἐνός ἐπιστήμονος, θ δποίας θα

διαθέση τὸν ἔσωτόν του καὶ θά ἐργασθῆ σκληρὰ
ὅχι μόνον πρὸς ἴδιον δφελος ἀλλὰ καὶ διὰ τὸ
καλὸν τοῦ χωρίου.

Οφείλομεν διὰ τοῦτο νὰ τονίσωμεν δτι ἡ
ἐπιδιωξίς μας αὕτη δὲν ἀποβλέπει μόνον εἰς τὴν
ἔξυπηρέτησιν τῶν δοκιμαζομένων σήμερον ἄνευ
ἐργασίας συναδέλφων, ἀλλὰ περισσότερον εἰς
τὴν ἀνύψωσιν τῆς Γεωργίας τοῦ τόπου.

Καὶ τονίζομεν τοῦτο, διότι τελευταίως ὁ
θεσμὸς τῶν Γεωπονικῶν κλήρων παρενοήθη
καθ' ὅσον οἱ κλῆροι ἔχορηγήθησαν ἐπὶ τῇ βάσει
ξένων πρὸς τὸν θεσμὸν κριτηρίων χωρίς νὰ
γίνεται, ὡς πρότερον, ἐπιλογὴ μεταξὺ τῶν
ἔχοντων τὰ περισσότερα ἐφόδια συναδέλφων
διὰ τὴν πλήρη ἐκπλήρωσιν τοῦ προορισμοῦ πρὸς
ἥν κυρίως ἀπέβλεψεν ὁ Νομοθέτης.

Τοῦτο, κατὰ τὴν γνώμην μας, ἐπρεπε νὰ
προλάβῃ ἡ ὑπαλληλικὴ ἡγεσία τοῦ Κλάδου
κατατοπίζουσα καταλλήλως τοὺς ἀρμοδίους,
διότι ὁ τρόπος καθ' ὃν διατίθενται τελευταίως
οἱ κλῆροι καὶ ἡ συγκέντρωσις αὐτῶν εἰς δρισμέ-
νην περιοχὴν ἀπέβησαν αἰσθητῶς εἰς βάρος τοῦ
θεσμοῦ καὶ ἀντικείμενον δυσμενῶν σχολίων καὶ
εὐθηνῆς πολιτικῆς ἐκμεταλλεύσεως ἐκ μέρους
ἐνίων πολιτευομένων.

Διὰ τῶν Γεωπονικῶν κλήρων τούναντίον ἀπο-
βλέπομεν εἰς τὸ νὰ δημιουργηθῇ εἰς ἔκαστον χω-
ρίον μία πρότυπος ἐκμετάλλευσις, ἡ δποία εἶναι
δυνατόν νὰ δημιουργηθῇ μόνον ἐφ' ὅσον στηρίζεται
ἐπὶ τῆς ἴδιωτικῆς πρωτοβουλίας καὶ τοῦ ἀτομικοῦ
συμφέροντος. Ὁ θεσμὸς τῶν δημοσίων προτύπων
κτημάτων, ὡς γνωστόν, ἀπέτυχε κατὰ τὸ πλεῖ-
στον καὶ οἰκονομικῶς καὶ ἐπιστημονικῶς, διότι
ἀκριβῶς δὲν ἐστηρίζετο ἐπὶ τῆς βάσεως ταύτης.

Αποβλέπομεν εἰς τὴν ταχυτέραν καὶ πληρε-
στέραν διοχέτευσιν καὶ ἐφαρμογὴν τῶν νέων
πορισμάτων καὶ ἔξελίξεων τῆς ἐπιστήμης, ὅστε
νὰ καταστοῦν ταῦτα ταχέως κτῆμα τῆς δλότητος.

Αποβλέπομεν νὰ ἀποβοῦν οἱ Γεωπόνοι οἱ
πραγματικοὶ τεχνικοὶ Σόμβουλοι πρὸς τοὺς
δποίους νὰ καταφεύγωσι μὲ ἐμπιστοσύνην καὶ
πίστιν οἱ ἀγρόται μας, δπως καταφεύγουσι πρὸς
τοὺς Ιατρούς διὰ ζητήματα τῆς ὑγείας των.

Αποβλέπομεν εἰς τὴν δημιουργίαν πεπειρα-
μένων συναδέλφων διὰ τῆς ἐμπράκτου ἀσκή-
σεως τοῦ ἐπαγγέλματος, διὰ τῆς δποίας εἶναι
δυνατόν νὰ ἐπιβληθῶσι καλλίτερον μεταξὺ τῶν
ἀγροτῶν. Οὕτω μόνον θὰ ἀπαλλαγῶσι τοῦ
Ιεραποστολικοῦ αὐτῶν ρόλου καὶ θὰ ἀποκτή-
σωσιν ἐπαγγελματικὸν κύρος καὶ δντότητα.

Αποβλέπομεν εἰς τὸ νὰ ἀποκτήσωσιν οἱ
γεωπόνοι δημόσιοι ὑπάλληλοι τῶν γεωργικῶν
ἐφαρμογῶν τοὺς καλλιτέρους συμπαραστάτας
τῶν πρὸς πληρεστέραν καὶ ταχυτέραν ἐφαρμο-
γὴν τῶν γεωργικῶν κατευθύνσεων τῆς Πολιτείας.

Αποβλέπομεν τέλος εἰς τὴν εἰσοδον τοῦ
Γεωπόνου εἰς τὴν γεωργοοικονομικήν, κοινωνι-

κήν καὶ πνευματικήν ἀκόμη ζωὴν τοῦ χωρίου,
μὲ τὴν βεβαιότητα δτι θὰ συντελέσῃ μεγάλως
εἰς τὴν ἀνύψωσιν ταύτης.

Αύτὴν τὴν σημασίαν καὶ αὐτὸ τὸ περιεχό-
μενον ἐν περιλήψει δίδομεν εἰς τὸν θεσμὸν τῶν
Γεωπονικῶν κλήρων.

Καὶ ἔρωτάται, ὑπάρχει ἐπωφελεστέρα χρη-
σιμοποίησις καὶ ἀξιοποίησις τοῦ Γεωπόνου ἀπό
τὴν ἀνωτέρω τοποθέτησίν του;

Δὲν δικαιολογεῖται πλήρως ἡ χορήγησις
κλήρων ἐκ τῶν διαθεσίμων ἐκτάσεων δημοσίου
ἢ κοινοχρήστων τοῦ χωρίου κ.λ. ὡς ἀντάλλαγμα
τῆς προσδοκουμένης τόσον ἐπωφελοῦς καὶ πολυ-
σχεδοῦς ἐπιδράσεως τοῦ Γεωπόνου;

Δὲν νομίζομεν δτι θὰ ὑπάρξουν ἀντιφρο-
νοῦντες διότι, ἐπαναλαμβάνομεν, καθ' ἡμᾶς, ἡ
ἀνωτέρω χρησιμοποίησις τοῦ Γεωπόνου εἶναι ἡ
πλέον παραγωγική, ἡ πλέον, δύναται νὰ λεχθῇ,
ἴδεωδης διὰ τὴν ἀνύψωσιν τῆς Γεωργίας τοῦ
τόπου, διὰ τὴν Πολιτείαν καὶ δι' αὐτὸν τὸν ἴδιον.